WeavePoint Complex Drafting

Handbok

Version 7

Copyright © 2006-2020 Martinsson & Eriksson

Det är inte tillåtet att vare sig helt eller delvis kopiera handboken. Mönstren i handbok och Exempelmapp får inte användas i kommersiellt syfte.

Förord

År 1990 kom boken "1700-tals textil. Anders Berchs samling i Nordiska museet", redigerad av Elisabet Stavenow-Hidemark. Den boken gjorde det möjligt att stifta närmare bekantskap med dessa textiler. Jag ritade bindningar, för att sätta mig in i hur de var uppbyggda, och fann att det blev alltför ohanterligt att rita dem för hand. Jag behövde ett datorprogram som kunde rita med flera skaftgrupper. Jag upptäckte att något sådant program fanns inte.

Jag hade köpt WeavePoint 2, som var ett DOS-program, och kontaktade Bjørn Myhre. I samarbete oss emellan blev det ett nytt program: WeavePoint Complex Drafting, som arbetar med flera skaftgrupper. Den första versionen kom 1996 och när programmet i november 2005 kom i windows-version kunde jag rita möntsren på det sätt som jag hela tiden drömt om! Complex Drafting har 2020 utkommit i version 7.

Åsa Martinsson

Om Complex Drafting

Complex Drafting är konstruerat för att rita bindemönster till vävnader med flera skaftgrupper, t.ex damast med mönster- och bottenskaft, lampas med mönster-, botten- och bindeskaft och vävnader med två varpar. Programmet kan kombinera olika skaftgrupper och fungerar likadant som en vävstol med drag- eller harneskrustning och bottenskaft.

Det finns två grupper med bottenskaft, som gör att man kan kombinera bindningar med olika rapporttal. En inspiration till detta kommer från de kinesiska sidenvävstolarna, där man förutom att solva varpen i mönstersolv, solvar den genom två skaftgrupper, en för höjning och en för sänkning.

I programmet ritar man mönstret, bestämmer stygnstorleken och lägger därefter till bottenbindning. Ett mönster som är ritat i WeavePoint Standard kan man öppna i Complex Drafting för att arbeta vidare med.

Vad man kan göra med hjälp av Complex Drafting är inte så lätt att beskriva i ord. Därför är Exempel ett viktigt kapitel i handboken. Genom att studera arbetsgången blir man mer förtrogen med de möjligheter programmet erbjuder.

När jag arbetade fram exemplen har jag bl a använt John Becker "Pattern and Loom" (1987); Ulla Cyrus-Zetterström "Siden, Indo-chinesisk profsamling" (1995); Ulla Cyrus-Zetterström "Textil terminologi" (1995).

Pattern and Loom har länge varit utsåld. Den finns i en andra upplaga som nedladdningsbar fil - utan kostnad. Den har också kommit i ett nytryck. Länken till filen och uppgifter om nytrycket: www.donwagner.dk/Pattern-and-Loom.html

Jag hänvisar till handboken för WeavePoint Standard hur man ritar, klipper och klistrar mm. De grundläggande reglerna behöver därför inte upprepas här.

Litteratur

För att få fullt utbyte av Complex Drafting bör man ha mer än grundläggande kunskaper i bindningslära. Lämplig litteratur kan vara Ulla Cyrus-Zetterström "Handbok i vävning" (utgången); Mariana Eriksson, Gunnel Gustavsson, Kerstin Lovallius, Varp och inslag. Bindningslära. 2008.

Arbetsytor och verktyg

Det finns två grundläggande sätt att arbeta – i Inredning och i Mönster.

Inredning

I Complex Drafting ligger solvningarna alltid över mönstret.

Den översta solvningen är mönstersolvningen. Mönstret visas som mönstersolvning och dragnota.

Utöver mönsterskaften och dragnotan finns två grupper med bottenskaft och trampor (A och B). Där läggs bindningen in. Den ena gruppen skaft och trampor (B) kan döljas. Se Alternativ | Inställningar.

Eftersom programmet arbetar med dubbla skaft- och trampgrupper kan man inte rita direkt i bindemönstret i Inredning.

Man kan öppna ett mönster ritat i WeavePoint, om det är sparat med liftplan. Solvningen läggs i mönstersolvningen och liftplanen blir dragnota. Även färgerna följer med. Finns det redan en färgordning använder man istället Arkiv|Hämta delar och markerar mönstersolvning och dragnota.

Max antal mönsterskaft: 128 Max antal skaft och trampor i Skaft/Trampor A och B: 32 Max antal varpttrådar/inslag: 4800 x 4800

Mönster

Här visas endast ett rutsystem, samt varp- och inslagsfärger. Man kan rita fritt över hela ytan.

När man därefter väljer Inredning konstrueras mönstersolvningen och dragnotan.

Ofta betyder en ruta i mönstret ett stygn i den färdiga vävnaden. Med Omforma | Stygnstorlek bestämmer man hur många varptrådar och inslag varje ruta i mönstret ska bestå av. Är mönstret stort är det bättre att först gå över till Inredning, eftersom mönsterläget är begränsat till 2400 x 2400 rutor.

Om mönstret sparas innan man bestämmer stygnstorleken kan det användas som underlag för andra vävnader med andra stygnstorlekar.

Växla mellan Inredning och Mönster

Från Inredning till mönster

I Mönster visas enbart mönstret = det som ritas upp av mönstersolvningen och dragnotan. De bindningar som lagts till med skaftgrupperna A och B visas inte.

Består mönster av fler än 2400 x 2400 trådar så beskärs det.

Från Mönster till Inredning

Mönstret blir beskuret om det består av mer än 128 olika lodräta rader = 128 mönsterskaft. Mönstret analyseras till att använda minsta antal skaft och trampor.

Verktygsfältet

🗅 🖙 🔜 | 🔍 🔍 🖏 | 🤚 💥 🛛 🛶 🛛 🛶 🖘 🗤 💷 🛛 🗸 🗸

På verktygsfältet finns snabbknappar till kommandon som används särskilt ofta. Placera markören på en knapp, så visas en förklaring. Från vänster till höger används knapparna till:

- Nytt öppnar ett nytt mönster (även *Arkiv* | *Nytt*).
- Öppna öppnar en sparad fil (även *Arkiv* | Öppna).
- Spara sparar aktuellt mönster (även *Arkiv* | *Spara*).
- Penna för att rita fritt välj även med P-tangenten.
- Linje för att dra linjer välj även med L-tangenten.
- Markera för att markera välj även med M-tangenten.
- Visa/dölja solvningar Växlar mellan att visa eller att dölja solvningar (även *Visa* | *Visa solvning*).
- Upprepa Upprepar ett mönster (även *Redigera* | *Upprepa*).
- Zoom ökar eller minskar zoomnivå (även *Alternativ* | Zoom). Klicka till vänster eller till höger om reglaget för att öka eller minska zoomen. Enklare är att använda vänster eller höger piltangent. Home och End växlar mellan minsta och största zoom.
- Anteckningar öppnar anteckningar (även *Alternativ* | *Anteckningar*). Om det finns en anteckning visas ikonen med linjer.
- Inställningar öppnar inställningar (även Alternativ | Inställningar).
- Rita/visa tyg Växlar mellan arbetsläget och att visa tyget (även Visa | Tyg).
- Färgpalett öppnar färgpaletten (även Garn | Färgpalett).
- Redigera Färger öppnar Redigera färger (även Garn | Redigera färger)
- Färglådan visar aktuell färg.

I färgpaletten eller i färglådan väljer man färg för varp och inslag genom att klicka på den färg man vill rita med.

Statusraden

9 x 12 Varp: 1-101 Inslag: 1-39 Inslag: 10 Skat: 2 Hojning	9 x 12	Varp: 1-101	Inslag: 1-59	Inslag: 16	Skaft: 2	Höjning
--	--------	-------------	--------------	------------	----------	---------

Statusraden längst ner på skärmen visar antalet varptrådar och inslag för det aktuella fönstret. Markörens position anges till höger. Om markören pekar på varp- och inslagsordningarna visas också färgindex (färgens nummer i färglådan). Längst till höger visas om man ritar med höjda eller sänkta varptrådar.

Längst till vänster visas storleken på ett markerat område.

Mönsterrutan

Visa |*Mönsterruta* visar bindemönstret i minsta zoom. Man kan flytta fönstret och ändra storleken på det genom att dra i kanterna eller hörnen.

Genom att klicka i fönstret kan man snabbt komma till en annan del av mönstret. Det ställe man klickar på kommer då att visas i mitten av huvudfönstret. Man kan på så sätt få en överblick, och förflytta sig snabbt, i ett stort mönster.

Tangenter och snabbkommandon

I många fall kan det vara snabbare, och också skonsammare mot kroppen, att använda tangentbordet i stället för musen.

Rita med tangenterna

Man kan rita med tangenterna. Tangentläge når man från redigeramenyn, men det är enklare att välja med funktionstangenterna.

F2
F3
F4
F5
F6
Esc (från tangentläge)

Använd piltangenterna för att flytta markören, mellanslagstangenten för att fylla en ruta eller sudda en fylld ruta. När man markerat en ruta i solvningen eller i trampningen flyttas markören automatiskt till nästa ruta. Det här är användbart när man arbetar med liten zoom.

Snabbkommandon

Med P-tangenten väljer man Penna. Med L-tangenten väljer man Linje. Med M-tangenten väljer man Markera. Med S-tangenten stegar man mellan Penna, Linje och Markera. Med D-tangenten går man mellan Inredning och Mönster (eng. Draft och Design).

Öka och minska zoom med höger och vänster piltangent. Home och End växlar mellan minsta och största zoom. Man zoomar i tre steg med PgUp och PgDn. Insert och Delete lägger till respektive tar bort.

Öppna	Ctrl+O
Spara	Ctrl+S
Nytt	Ctrl+N
Ångra	Ctrl+Z
Upprepa	Ctrl+R
Klipp ut	Ctrl+X
Kopiera	Ctrl+C
Klistra in	Ctrl+V
Klistra in special	Ctrl+W
Beskär	Ctrl+K
Markera och Kopiera	Ctrl+E
Inställningar	Ctrl+I

Ytterligare snabbkommandon

Välj en färg från färgordningarna genom att högerklicka på den. Med Högerklick återgår man från Markera till Linje/Penna.

Inställningar

I dialogrutan under *Alternativ* | *Inställningar* finns olika valmöjligheter för hur mönstret med inredning kommer att se ut på skärmen och i utskrift. Här bestämmer man inställningarna för det aktuella arbetet, men också de inställningar som ska gälla när programmet startar.

Inställningar når man enklast med snabbknappen till höger på verktygsfältet eller med Ctrl+I.

Mönster

2400 varptrådar och inslag är maximalt antal i Mönster. I Inredning kan man använda 4800 trådar och inslag.

I Complex Drafting är det att föredra att arbeta med höjda skäl. Markerad ruta visar att varptråden går över inslaget.

Trådtäthet och Komprimera påverkar hur mönstret visas som tyg.

Skaft/Trampor A visas alltid. Mönstersolvningen och Skaft/Trampor B kan döljas.

Skärmbild

Man bestämmer var solvning och inslagsordning börjar och vilken som är skaft och trampa 1.

Mönstret kan visas på olika sätt – med och utan rutor eller som trådar. Att visa mönstret som trådar kan i många fall hjälpa till att förstå hur trådarna binder i väven.

Om *Använd rutmönster i mönsterläge* är förbockat visas Mönster alltid med rutor. Är det inte förbockat gäller samma val som för Bindemönstret.

Grundinställningar

Spara inställningar i wpe-filer. Om man skickar filer till andra vävare och vill att mönstret ska öppna med de inställningar man ritat det med, oberoende av de inställningar som mottagaren har i programmet, så bockar man för detta. *Spara inställningar automatiskt.* Om detta är förbockat kommer de just nu aktuella inställningarna att gälla nästa gång programmet öppnas.

Man kan göra de val i Inställningar som man vill att programmet alltid ska öppnas med. Då avmarkerar man *Spara inställningar automatiskt* och klickar *Spara inställningar*.

Arbeta

Man kan fylla i solvning och trampning i vilken ordning som helst. Men för att tydligt se hur mönstret och bindningarna fogas samman är det lämpligt att först fylla i mönstersolvningen och dragnotan.

Ritar man därefter in både en solvning och en trampning försvinner mönsterbilden. Detta sker också om man ritat in en uppknytning som enbart består av fyllda och ofyllda rutor. Då visas enbart bottenbindningen. Tillsammans med bottenbindningen visas mönstret enbart om pricknoteringen används.

För att följa hur bottenbindningarna läggs in i mönstret fyller man först uppknytningen med pricknotering. Snabbast går det genom att använda Inredningar | Uppknytning. När man därefter markerar höjning och sänkning i uppknytningen ser man hur bindningen växa fram.

Picknotering

För pricknotering håller man Ctrl-tangenten nertryckt medan man ritar.

I en kontramarsch knyts både för höjning och sänkning, men vissa skaft ska lämnas oknutna. En prick i en ruta markerar att skaftet inte är knutet, varken till lång- eller kortlatta.

I mönster där trådarna är solvade både på mönsterskaft och bottenskaft måste pricknoteringen användas för att mönstret ska framträda. Eftersom flera olika skaftoch trampsystem används kan pricknoteringen vara tvetydig.

Stygnstorlek

I ett mönster betecknar oftast en ruta (=ett stygn) ett antal varptrådar och inslag, olika för olika tekniker. Använd Omforma | Stygnstorlek för att förstora stygnen.

Är mönstret stort är det bättre att vara i inredningläge, eftersom mönsterläge endast omfattar 2400 x 2400 rutor. Inredning omfattar 4800 x 4800 rutor.

Varpordningen påverkas inte när stygnen förstoras i inredningsläge. I mönsterläge följer varp- och inslagsfärgerna med stygnen.

Flera sätt att arbeta

Det finns flera sätt att gå till väga för att konstruera mönster och bindningar med Complex Drafting:

- Rita ett mönster i mönsterläge och bestäm stygnstorleken med Omforma | Stygnstorlek. Är mönstret stort är det bäst att först gå över till Inredning, annars riskeras att mönstret beskärs till 2400 trådar. I Inställningar anger man hur många skaft och trampor bottenbindningen består av. Rita in solvning, trampning och uppknytning.
- Hämta från tidigare sparade filer istället för att rita in bottenbindningen. Man kan hämta in delar från olika filer. För att kunna hämta in en del måste den solvningen/trampningen finnas på skärmen, antalet skaft/trampor behöver inte stämma överens med det som hämtas.
- Utgå från grundbindningarna och rita eller hämta ett mönster och bestäm stygnstorleken.
- Bygg den helt av delar som hämtas från olika mönsterfiler.

Exempel

Inledning

En del exempel följer med Complex Drafting. De finns i mappen *Exempel Complex Drafting*, som installeras tillsammans med programmet. Se katalogen *WeavePoint* i Mina Dokument.

Dessa exempel är inte gjorda för att vara vävbeskrivningar. Jag har ritat dem för att beskriva hur programmet "tänker". I detta kapitel använder jag dem för att visa på olika sätt att arbeta med Complex Drafting.

När jag anger en arbetsgång, där man börjar med ett mönster för att lägga in bindningar, finns också det färdiga resultatet bland exemplen att studera med alla solvningar, trampningar och uppknytningar.

Öppna gärna två fönster av Complex Drafting bredvid varandra, ett med det färdiga mönstret ur exempelmappen och ett med det mönster du arbetar med enligt arbetsgången.

- 1. Observera: i alla exempel är fylld ruta = höjd varptråd.
- 2. Exemplen är inte skrivskyddade. Gör en kopia av mappen med exempel innan du börjar arbeta med dem.
- 3. Man kan använda valet sänkta trådar, men då måste i vissa fall pricknoteringen ersättas med sänkning.

I exempelsamlingen finns ett antal mönster som går att utveckla med olika bindningar: *Galler 1, Galler 2, Plommon, Blad, Ekenmark* och Randmönster. Alla är ritade så att en ruta är ett stygn. Med Omforma | Stygnstorlek bestämmer man hur många trådar och inslag som varje stygn ska bestå av. Mönster och bindningar kan kombineras på olika sätt genom att man använder Arkiv | Hämta delar.

Ett sätt att förstå hur trådarna binder är att under Inställningar välja Skärmbild | Som trådar.

Varje mönster har flera färgställningar. Man byter färgställning med Garn | Redigera färger.

Damast

Gör så här för att konstruera bindningen:

- 1. Öppna Galler 2.
- Arbeta i Visa | Inredning. Det är oftast bäst att utöka mönstret i Inredning eftersom man där har tillgång till fler trådar och inslag än i Mönster.
- 3. Spara under ett nytt namn.
- 4. Omforma | Stygnstorlek. Välj 5 trådar och 5 inslag.
- 5. Alternativ |Inställningar|Mönster. Välj Skaft A 5 st och Trampor A 5 st. Skaft och trampning B avmarkerade.
- 6. Rita in inredningen för en 5-skafts satin.

				٠		٠		٠
				٠		٠	٠	
				٠	٠		٠	
					٠		٠	٠
					٠	٠		٠
 -	-	_		_	-	_	_	_
				_				

Använd Inredningar | Skaftgrupp A | Rak Inredningar | Trampning A | Rak För pricknotering håll nere Crtl.

- 7. Exemplet *Damast 5 Galler 2* visar det färdiga resultatet.
- 8. Använd Garn | Redigera färger för att se andra färgställningar.

Damast 8 Galler 2 visar samma mönster med en 8-skafts satin som grundbindning. För att visa ett annat mönster som damast med 5-skafts satin som bottenbindning kan man göra på två sätt.

- 1. Öppna Damast 5 Galler 2.
- 2. Arkiv | Hämta delar. Dubbelklicka på *Plommon.* Markera Mönstersolvning och Dragnota. Se till att allt annat är avmarkerat. OK.
- Omforma | Stygnstorlek.
 5 trådar x 5 inslag.
- 4. Kom ihåg att spara under nytt namn. (Spara som...)

- 1. Öppna Plommon.
- Omforma | Stygnstorlek.
 5 trådar x 5 inslag.
- 3. Arkiv | Hämta delar. Dubbelklicka på *Damast 5 Galler 2* och markera Skaftgrupp A, Trampning A och Uppknytning AA. Se till att allt annat är avmarkerat. OK.
- 4. Kom ihåg att spara under nytt namn. (Spara som...)

Kombinera satin med kypert

I en traditionell damast kombineras alltid en inslagssatin med en varpsatin, men man kan också kombinera andra bindningar, t.ex en varpsatin med en inslagskypert. Den enda begränsningen är att det inte går att både höja och sänka en tråd i samma skäl. Det går alltså inte att kombinera vilka bindningar som helst. En 5-skafts satin kan till exempel inte kombineras med en diagonalrandning i en kypert.

I exemplet *Satin-Kypert Plommon* har jag kombinerat en 6-skafts varpsatin med en 6-skafts inslagskypert.

Ling

- kypertdamast.

John Becker beskriver en damast med en kombination av kypert 1.2 och 5.1. Enligt Ulla Cyrus-Zetterström blev det under Tangperioden i Kina populärt med en kombination av en 2.1 varpkypert och en 1.5 inslagskypert med diagonalerna åt samma håll. Detta traditionella, enfärgade mönstrade siden kallades ling.

Becker beskriver hur man kan väva detta dels med två grupper av bottenskaft, en grupp för höjning och en för sänkning, dels med endast en skaftgrupp:

I mappen Exempel finns Ling Plommon

Florett

De hittills redovisade exemplen visar hur bindningar med samma skaftantal kan kombineras. Om bindningarna har olika skaftantal kan man göra som de gamla kineserna – solva på två bottenskaftsgrupper, en grupp för sänkning och en för höjning. Även här gäller regeln att samma tråd inte samtidigt kan höjas och sänkas. Försöker man rita en sådan bindning syns det att bindningarna blir fel. Programmet väljer det ena alternativet och negligerar det andra. Om man förskjuter solvningarna i förhållande till varandra (genom att ta bort varptrådar i den ena) ser man hur bindningar ska läggas över varandra för att hamna rätt.

I den Berchska samlingen i Nordiska muséet finns flera prover på ett tyg som kallas florett. Där avtecknar sig ett mönster i inslagssatin mot en botten i en kypertkomposition. Dessa tyger är inte vävda med mönster- och bottenskaft; varptrådarna binder individuellt. Mönstren är troligen vävda i en kägelvävstol med drygt 100 dragsnören (fr. métier à la petit tire).

Jag tog floretterna till utgångspunkt för exemplet *Florett Blad.* I proverna i den Berchska samlingen är mönsterformerna vävda i en 5-skafts satin, men eftersom den inte går att kombinera med en kypert valde jag en 8-skafts satin och ritade en likartad kypertkomposition som botten.

Lampas

Galler 1

I exemplet är förhållandet mellan bottenvarpen och bindevarpen 3:1, dvs tre bottenvarptrådar och en avbindetråd. Ett stygn består av tre bottenvarptrådar. Förhållandet mellan botteninslag och mönsterinslag är 1:1. Bottenvarpen binder i 3-skafts varpkypert och bindevarpen i tuskaft.

Bindningar

Botten:

Mönster:

 Öppna *Galler 1*. Varje ruta i mönstret ska i mönstersolvningen bestå av 3 trådar som solvas i ett stygn och 1 tråd som enbart solvas i bottenskaften. På höjden är varje ruta det samma som 2 inslag.

Mönstersolvningen ska bli så här:

			Ι																												
	Γ		Τ	Г	Γ						Т					Т			Т			Т									
	Γ														Т				Т												
				Г	Γ						Τ				Т	Т			Т			Т	Т						Γ		

- 2. Omforma | Stygnstorlek: 3 varptrådar och 2 inslag.
- 3. För att lägga till avbindetråden som inte ska solvas på mönsterskaften välj Omforma | Infoga i mönstersolvning... Intervall 3 och markera Efter valt intervall. OK.
- Välj antal bottenskaft i Alternativ | Inställningar | Mönster: 3 skaft och 3 trampor A, Markera och välj 2 skaft och 2 trampor B.
- 5. Inredningar | Uppknytning | AB, Pricknotering BA, Pricknotering.
- 6. Rita in inredningar för bottenbindningen solvning/trampning A, och avbindevarp och mönsterinslag solvning/trampning B.
- Färgsätt varp och inslag: Varp: 3 mörkare grå, bottenvarp (index 2), 1 mörkare blå, avbindetråd (index 3) Inslag: 1 ljusare grå, botteninslag (index 0), 1 ljusare blå, mönsterinslag (index 1)

Se bild på nästa sida.

Lampas Galler 1 visar det färdiga resultatet:

På skärmen är botten grå med blått mönster. Det finns en liten skillnad i ljushet mellan varp och inslag för att bindningen ska synas. Inslaget är glesare än varpen. Använd Visa | Tyg för att se tyget i rätt proportioner.

Lampas Plommon visar lampasbindningen med ett annat mönster. Här bildar bottenbindningen mönster.

Beiderwand

Beiderwand är en speciell lampas. Den har alltid förhållandet 4:1, fyra bottentrådar till en avbindetråd. Både bottenvarpen och bindevarpen binder i tuskaft.

Exemplet *Beiderwand Plommon* visad som tyg med, respektive utan, valet komprimera. Genom att i Alternativ | Inställningar välja Komprimering, och kombinera det med ett lämpligt val av täthet i varp och inslag kan man få en mer eller mindre rättvisande bild av det färdiga tyget. Eftersom Komprimering bygger på att två inslag slås samman till ett kan det ha betydelse vilket inslag som är det första. Man kan pröva med att ta bort det första inslaget.

Qi

Enligt Ulla Cyrus-Zetterström var qi ett enfärgat mönstrat siden. Termen omnämns i äldre kinesiska texter, men används inte om moderna textilier. Qi anger inte någon speciell vävteknik. Bindningen är vanligen varpflotteringar på tuskaftsbotten. Flotteringarna går för det mesta över tre till fem trådar i en följd eller med intervaller och bildar större eller mindre geometriska mönster.

John Becker analyserar flera sådana vävnader, de flesta med ett mönster av varpkypert på tuskaftsbotten. Hans exempel är inte vävda på dragvävstol, men det går bra att rita dem så. Qi 1 och Qi 2 nedan är Beckers exempel.

Alla tre qi-exempel i detta avsnitt är ritade ton i ton för att ge intryck av enfärgade tyger. För att urskilja bindningar och mönster tydligare kan man byta färgställning i Garn | Redigera färger.

Qi 1

För att det ska vara enkelt att jämföra med Beckers exempel visar jag samma utsnitt av mönster och bindningar som han.

Bindemönstret så som det är upptecknat av Becker.

Ett mönster som ska utvecklas till det fullständiga bindemönstret kan tecknas så här.

- 1. Öpna Qi 1 mönster.
- 2. Arbeta i Visa | Inredning.
- 3. Omforma | Stygnstorlek: 2 trådar och 2 inslag.
- 4. Välj antal skaft och trampor i Alternativ | Inställningar: 2 skaft och 2 trampor A. Avmarkera skaft och trampor B
- 5. Rita in tuskaft.

Obs, tuskaften måste börja så som det är ritat här.

- 6. För att ändra kyperträndernas riktning lägger man till eller tar bort en tråd i mönstersolvningen vid vändningarna. På motsvarande sätt lägger man till eller tar bort ett inslag i dragnotan. I det här exemplet är det en tråd, men tre inslag vid varje vändning. Använd Delete och Insert.
- 7. Öppna Qi 1 helt tyg och se det färdiga resultatet med valet Visa | Tyg.

8. I WeavePoint Standard finns Visa | Tyg som garn. För att visa ett mönster från Complex Drafting på samma sätt får man exportera det dels som bitmapp, dels som wpo-fil (för att få med färgerna). Och så öppna det i WeavePoint Standard.

Qi 2

I det föregående exemplet Qi 1 följer kypertränderna mönstrets konturer. Om stygnen däremot genomgående är 2 trådar x 2 inslag uppstår en asymmetrisk effekt i ett mönster som annars är symmetriskt uppbyggt.

Qi 3

I C.F. Liljevalcks provsamling av sidentyger finns flera exempel på hur den gamla tekniken qi använts i 1800-tals siden. Mönstren är nu friare. Jag använde en blomslinga från Ekenmarks vävbok för ett sirligt ytmönster.

Upphämta

Upphämta på tvären

Till en tvärrandig upphämta har jag använt *Randmönster* med stygnstorlek 2 x 2. Prova att se på tyget med och utan Komprimera. Välj Verktyg|Redigera och välj en av de andra färgställningarna för att se skillnaden mellan ljus och mörk botten.

Upphämta på längden

Upphämta på längden visar mönstertrådar som enbart är solvade i mönstersolven. Här går inte det inte att få en rättvisande bild av hur det färdiga tyget ser ut, eftersom mönstertrådarna i verkligheten kommer att ligga över tuskaften.